

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ І ПРАВА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
Факультету соціології і права
Протокол № ____ від ____ _____ 2018 р.
Голова вченої ради А.А.Мельниченко
М.П.

ПРОГРАМА
додакового випробування
для вступу на програму підготовки магістра
за спеціальністю 231 «Соціальна робота»

Програму рекомендовано кафедрою
Філософії
Протокол № ____ від ____ _____ 2018 р.
Завідувач кафедри Б.В.Новіков

ВСТУП

Метою програми додаткового вступного випробування при вступі на навчання на здобуття ступеня магістра за спеціальністю 231 «Соціальна робота» є викладення основних вимог щодо проведення додаткового вступного випробування в Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», надання вступникам вичерпної інформації стосовно обсягу навчального матеріалу, що виноситься на Додаткове вступне випробування, критеріїв його оцінювання та процедури проведення.

Метою Додаткового вступного випробування є з'ясування рівня знань та вмінь, необхідних вступникам для опанування ними освітньо-професійних програм підготовки магістра за спеціальністю 231 «Соціальна робота». Програма складена з урахуванням питань, які вивчаються в межах наступних дисциплін: «Теорія соціальної роботи», «Менеджмент соціальної роботи», «Етика соціальної роботи».

Завданнями Додаткового вступного випробування є: оцінювання теоретичної підготовки та виявлення базового рівня знань з основних дисциплін програми підготовки за спеціальністю 231 «Соціальна робота» вступників, які вступають на базі диплома бакалавра з інших напрямів підготовки (або інших спеціальностей); виявлення рівня їх аналітичних здібностей, вміння узагальнювати теоретичну інформацію; оцінювання спроможності вступників до послідовного, логічного та аргументованого викладення навчального матеріалу та власних думок; визначення здатності застосовувати набуті знання в практичній діяльності.

Дана Програма складається зі Вступу, Основного викладу, в якому викладено повний перелік навчального матеріалу, що виноситься на Додаткове вступне випробування, рекомендованої літератури та Прикінцевих положень, в яких, зокрема, описано критерії оцінювання відповідей вступників та наведено приклад типового екзаменаційного завдання.

Додаткове вступне випробування проводиться в письмовій формі за екзаменаційними завданнями. Кожне екзаменаційне завдання містить 3 екзаменаційних питання: з дисциплін, що включені до цієї програми. Загальна тривалість часу, відведеного вступникам для виконання екзаменаційного завдання, складає 90 хвилин. **Додаткове вступне випробування складають лише ті вступники на спеціальність 231 «Соціальна робота», які вступають на базі диплома бакалавра з інших напрямів підготовки, або інших спеціальностей, крім 231 «Соціальна робота».**

ОСНОВНИЙ ВИКЛАД

На додаткове випробування виносяться навчальний матеріал з наступних дисциплін: «Соціальна педагогіка», «Соціальна психологія», «Етика соціальної роботи».

Перелік запитань з дисципліни

«Соціальна педагогіка»

1. Обґрунтуйте зв'язок соціальної педагогіки з соціальною роботою.
2. Охарактеризуйте процес соціалізації як соціально-педагогічний феномен.
3. Доведіть, що соціальне середовище є необхідною умовою соціалізації особистості.
4. Розкрийте зміст поняття «соціальна адаптація» та охарактеризуйте її різновиди.
5. Обґрунтуйте взаємозв'язок соціалізації та соціальної адаптації.
6. Розкрийте зміст та види соціальної профілактики.
7. Розкрийте сутність соціальної реабілітації.
8. Охарактеризуйте соціальні інститути в системі соціального виховання.
9. Розкрийте сутність соціально-педагогічної діяльності.
10. Охарактеризуйте структуру соціально-педагогічної діяльності.
11. Дайте характеристики принципів соціально-педагогічної діяльності, наведіть їх класифікацію.
12. Зробити класифікацію методів соціально-педагогічної діяльності.
13. Провести порівняльний аналіз соціально-педагогічної діяльності фахівців та роботи волонтерів.
14. Охарактеризуйте волонтерство в Україні.
15. Визначте напрями соціально-педагогічної роботи з сім'єю.
16. Розкрийте типологію форм соціально-педагогічної роботи з сім'єю.
17. Визначте поняття «інвалідність». Розкрийте зміст та напрямки реабілітації дітей з обмеженими функціональними можливостями.
18. Провести порівняльний аналіз моделей соціальної підтримки осіб з обмеженнями життєдіяльності.
19. Визначити сутність девіантної поведінки. Надайте основні характеристики девіантної поведінки.
20. Проаналізуйте напрями соціально-педагогічної діяльності неурядових організацій.

Перелік запитань з дисципліни

«Соціальна психологія»

1. Розкрийте соціально-психологічні особливості соціалізації підлітків.
2. Розкрийте соціально-психологічні особливості соціалізації студентської

- молоді.
3. Розкрийте специфіку експерименту в соціальній психології.
 4. Охарактеризуйте особливості соціально-психологічного дослідження суспільних і міжособистісних відносин.
 5. Обґрунтуйте єдність спілкування і діяльності.
 6. Розкрийте специфіку соціально-психологічного підходу до дослідження спілкування.
 7. Визначте місце взаємодії в структурі спілкування. Охарактеризуйте типи взаємодій: кооперація і конкуренція.
 8. Розкрийте зміст вчення про соціальну і між особову перцепцію.
 9. Охарактеризуйте перцептивну сторону спілкування.
 10. Визначити поняття «спільність» і поняття «група». Дати класифікацію груп, досліджуваних соціальною психологією.
 11. Дати загальну характеристика і назвати види великих соціальних груп. Розкрити особливості психології великих соціальних груп.
 12. Охарактеризувати соціальні рухи як специфічний феномен масового поведіння.
 13. Визначити поняття, дати класифікацію і розкрити структуру малих груп. Соціально-психологічні характеристики малих груп.
 14. Розкрийте специфіку соціально-психологічного дослідження особистості.
 15. Визначити поняття соціальна установка. Розкрити структуру соціальної установки.
 16. Охарактеризувати психологічні особливості етнічних груп: національний характер, національні традиції, стереотипи тощо.
 17. Пояснити внутрішню структуру контактної групи (команди): “дерево цілей” як визначник стосунків між членами групи і чинник формуючий її як цілісність.
 18. Зробити класифікацію і стратифікацію контактних груп за соціальними інституціями і статусом.
 19. Охарактеризувати мотив як усвідомлену спонуку до діяльності щодо задоволення потреб.
 20. Охарактеризувати мотивовану потребу як чинник детермінуючий активність людини.

Перелік запитань з дисципліни

«Етика соціальної роботи»

1. Розкрийте особливості професійної етики соціального працівника.
2. Визначте причини етичної регламентації соціальної роботи.
3. Розкрийте фундаментальні положення професійної етики соціального працівника.
4. Охарактеризуйте принципи етики соціальної роботи.
5. Розкрийте функції етики соціальної роботи. Наведіть приклади.

6. Розкрийте зміст “Декларації принципів толерантності”. Доведіть необхідність дотримання принципів толерантності у діяльності соціального працівника.
7. Розкрийте зміст поняття «моральна норма». Визначте місце моральних норм в нормативній регуляції соціальної роботи.
8. Охарактеризуйте моральну свідомість соціального працівника.
9. Визначте критерії моральності у соціальній роботі.
10. Охарактеризуйте моральну поведінку соціального працівника.
11. Визначити поняття деонтологія соціальної роботи.
12. Розкрийте принципи деонтології соціальної роботи.
13. Обґрунтуйте зв'язок професійного обов'язку та професійної етики соціального працівника.
14. Визначте шляхи особистісного усвідомлення обов'язку соціального працівника.
15. Визначте поняття відповідальності. Охарактеризуйте типи відповідальності соціального працівника.
16. Охарактеризуйте професійно-етичні вимоги до професіограми соціального працівника
17. Охарактеризуйте професійно-особистісні якості соціального працівника.
18. Розкрийте зміст солідарності як інтегральної характеристики особистісних якостей соціального працівника.
19. Розкрийте зміст людяності як інтегральної характеристики особистісних якостей соціального працівника.
20. Визначте типи відповідальності в діяльності соціального працівника.

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

При складанні додаткового випробування використання будь-яких електронних пристроїв та допоміжного матеріалу (підручники, першоджерела, конспекти тощо) забороняється. Оцінювання відповіді вступника здійснюється за системою ECTS за стобальною шкалою. Максимальний бал за відповідь на кожне з відкритих питань складає 100 балів.

Загальна оцінка вступника розраховується за формулою: $E_{ЗАГ} = (E_{СПед} + E_{СП} + E_{ЕСР}) / 3$, де: $E_{ЗАГ}$ – загальна оцінка вступника; $E_{СПед}$ – бали, отримані вступником за відкрите запитання з дисципліни «Соціальна педагогіка», максимальний бал – 100; $E_{СП}$ – бали, отримані вступником за відкрите запитання з дисципліни «Соціальна психологія», максимальний бал – 100; $E_{ЕСР}$ – бали, отримані вступником за відкрите запитання з дисципліни «Етика соціальної роботи», максимальний бал – 100. Таким чином,

максимальна загальна оцінка вступника $E_{ЗАГ} : E_{ЗАГ} = (100 + 100 + 100)/3 = 100$ балів.

Критерії оцінювання відповіді вступника на відкриті запитання враховують повноту та правильність відповіді, здатність вступника узагальнювати отримані знання; наводити приклади, які б ілюстрували теоретичний матеріал; аналізувати, інтерпретувати та оцінювати факти, події, процеси суспільного життя; чітко, послідовно та обґрунтовано аргументувати власну відповідь.

Критерії оцінювання:

95-100 балів – вступник демонструє вичерпне знання навчального матеріалу, високий рівень умінь та навичок, включаючи правильне використання термінології, детальне роз'яснення понять, теорій та підходів, наведення прикладів у необхідних випадках, вміння послідовно та обґрунтовано аргументувати власну відповідь, логічно структурувати матеріал. У відповіді повно відображена власна аргументована позиція щодо викладених теорій, концепцій або підходів, наведені приклади вирізняються сучасністю та оригінальністю. У відповіді подано не менше 90% потрібної інформації).

85-94 бали – вступник демонструє повні та міцні знання навчального матеріалу в заданому обсязі, необхідний рівень умінь та навичок, вміння обґрунтовано та послідовно викладати матеріал, проте допускає несуттєві неточності у викладенні матеріалу. У відповіді відображена власна позиція щодо окремих положень викладених теорій, концепцій або підходів, наведені приклади вирізняються сучасністю. У відповіді наявно не менше 80% потрібної інформації).

75-84 бали – вступник демонструє достатньо повні знання навчального матеріалу в заданому обсязі, необхідний рівень умінь та навичок, вміння в більшості випадків вірно та обґрунтовано приймати рішення в різних ситуаціях, проте допускає певні неточності при відповіді, має певні труднощі в трансформації знань в нових умовах. Наводить стандартні приклади, власна позиція щодо викладеного матеріалу відображена слабо. Відповідь містить не менше 70% потрібної інформації).

65-74 бали – вступник засвоїв основний теоретичний матеріал, але допускає істотні неточності, які не є перешкодою для подальшого навчання; вміє вірно використовувати наявні знання переважно для вирішення стандартних задач. Наводить стандартні приклади, власна позиція щодо викладеного матеріалу не відображена, приведено не менше 60% потрібної інформації).

60-64 бали – вступник поверхнево засвоїв основний теоретичний матеріал, допускає суттєві неточності, які, проте, не є перешкодою для подальшого навчання; вміє вірно використовувати наявні знання лише для вирішення стандартних задач. У відповіді відсутні приклади, але приведено не менше 50% потрібної інформації).

Менш ніж 60 балів – неповна відповідь з грубими помилками та (або) принциповими неточностями (менше 50% потрібної інформації), або відповідь відсутня.

Залежно від отриманих балів вступнику, згідно з критеріями ECTS, виставляється оцінка:

Сума набраних балів	Оцінка
95 ... 100	зараховано
85 ... 94	зараховано
75 ... 84	зараховано
65 ... 74	зараховано
60 ... 64	зараховано
Менше 60	незараховано

Приклад типового завдання для додаткового випробування для вступу на освітньо-професійну програму підготовки магістра за спеціальністю 231 «Соціальна робота»

1. Розкрийте зміст поняття «соціальна адаптація» та охарактеризуйте різновиди соціальної відповідальності..
2. Розкрийте специфіку соціально-психологічного дослідження особистості.
3. Визначте поняття відповідальності. Охарактеризуйте типи відповідальності соціального працівника.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

«Соціальна педагогіка»

1. Безпалько О.В. Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 208 с.
2. Заверико Н.В. Соціальна педагогіка : навч. посіб. - К.: Видавничий Дім «Слово», 2011. - 240 с
3. Єжова Т. Є. Соціальна реабілітація дітей-інвалідів : навч. посіб. / Т. Є. Єжова. — К.: Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. — 284 с.
4. Иванов А. В. Социальная педагогика: Учебное пособие / А. В. Иванов и др.; под общ. ред. проф. А. В. Иванова. — М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К°», 2010. — 424 с.
5. Соціальна педагогіка : навч. посіб. / О.В. Безпалько, І.Д. Зверева, Т.Г. Веретено. ; За ред. О. В. Безпалько. – К. : Академвидав, 2013. – 312 с.
6. Соціальна педагогіка: підручник. - 4-те вид. виправ. та доп. / За ред. проф. А.Й. Капської. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 488 с.

7. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / За ред. І.Д. Зверєвої.- Київ, Симферополь : Універсум, 2012. – 563 с.
8. Капська А. Й., Пеша І. В. Соціальний супровід категорій сімей та дітей. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 232с.
9. Клейберг Ю.А. Девиантное поведение в вопросах и ответах: Учеб. пособие для студ.высш.учеб.заведений. – М., 2006. – 304 с.
10. Павленок П. Д., Руднева М. Я. Социальная работа с лицами и группами девиантного поведения: Учеб. пособие / Отв. ред. П.Д. Павленок. — М.: ИНФРА-М, 2007. — 185 с.
11. Петрочко Ж. В. Діти в складних життєвих обставинах : соціально-педагогічне забезпечення прав : монографія / Ж. В. Петрочко. – Рівне: видавець О. Зень, 2010. – 368 с.
12. Петрунько О.В. Діти і медіа: соціалізація в агресивному медіа середовищі: Монографія. – Полтава, 2010. – 480 с.
13. Робота з сім'ями, які потребують професійної соціально-педагогічної підтримки. Тренінгів курс для спеціалістів соціальної сфери / Авторі-упорядники: В.Г.Головатий, А.В. Калініна, О.А.Виноградова. За заг. ред. Т.Ф. 30 Алексєєнко. – К.: Основа-Принт, 2007. – 128 с.

«Соціальна психологія»

1. Андреева Г. Социальная психология. - М.: Аспект-Пресс., 2001.
2. Андреева Г. Зарубежная социальная психология XX ст. - М.: Аспект-Пресс., 2001.
3. Андриенко Е. Социальная психология. Учеб. пособ. - М.: Академия, 2000.
4. Ануфриева Н. Социальная психология. - К.: МАУП, 2000.
5. Волошина В. В. Загальна психологія : практикум : [навч. посіб.] / В. В. Волошина, Л. В. Долинська, С. О. Ставицька, О. В. Тсмрук. – К. : Каравела, 2011. – 280 с.
6. Кордуэлл М. Психология А-Я. Словарь-справочник. - М.: 2000.
7. Москаленко В.В. Соціальна психологія. Підручник. - К.: Центр учбової літератури, 2008. - 688 с.
8. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія :навч. посіб. /Л.Е. Орбан-Лембрик. Київ : Академвидав, 2005. - 448 с. Режим доступу:
<http://westudents.com.ua/knigi/537-sotsalna-psihologiya-orban-lembrick-lb.html>

«Етика соціальної роботи»

1. Белякова Г.И. Профессиональная этика. – М., 1975.
Веретенко О.О. Становлення професії соціального педагога в Україні // Практична психологія та соціальна робота. – 2001. – № 4. – С. 21-22.
2. Введення у соціальну роботу : Навч. посіб. - К.: Фенікс, 2001.

3. Етика соціальної роботи: принципи і стандарти (Ухвалено Міжнародною федерацією соціальних працівників (МФСП) // Соціальна політика і соціальна робота. – 1998. – № 4. – С. 67-75.
4. Декларація принципів терпимости. Утверждена резолюцией 5.61 Генеральной коференции ЮНЕСКО от 16 ноября 1995 года.
http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_503
edu.helsinki.org.ua/files/docs/1272481866.doc
5. Етичний кодекс соціального працівника. - прийнято на установчих зборах МФСР у Коломбо, Шрі-Ланка, 6-8 Липня 1994 року. <http://vasylkiv-osvita.edukit.kiev.ua/Files/downloads/%D0%B5%D1%82%D0%B8%D>
6. Єрмоленко А.М. Соціальна етика та екологія. Гідність людини – шанування природи. Монографія./ А.Єрмоленко. – К.: Лібра, 2010. – 416 с.
7. Зайченко І. В. Етика соціальної роботи [Текст] : навч. посіб. для вищ. навч. закл. спец. "Соц. робота" / І. В. Зайченко ; Черніг. держ. ін-т права, соц. технологій та праці. - Чернігів : Чернігівський державний інститут права, соціальних технологій та праці, 2008. - 273 с.
8. Іщук С.В. Етика соціальної роботи. Курс лекцій / Тернопіль, ТДПУ, 2008.- 59 с. Режим доступу:<http://elib.org.ua/pages-cat-169.html>
9. Медведева, Г. П. Этические основы социальной работы : учеб. / Г. П. Медведева. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : Академия, 2012. - 288 с.
10. Малахов В.А. Етика спілкування: Навч.посібник/В.Малахов. – К. : Либідь, 2006. – 400 с.http://freelib.in.ua/blog/viktor_malakhov_etika/1-0-6 [Електронний підручник]
11. Этика : учебник для бакалавров / А. А. Гусейнов, А. Г. Гаджикурбанов [и др.] ; под общ. ред. А. А. Гусейнова. — М. : Издательство Юрайт, 2015. — 56 9 с. Режим доступу:http://urss.ru/PDF/add_ru/192181-1.pdf

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ

доцент, к.філос.н. _____ О.А. Коваль

викладач, к.філос.н _____ З. В. Кайс